

О. Г. Астаф'єв

Мацько Віталій Петрович

МАЦЬКО Віталій Петрович (24. 04. 1952, с. Шрубків Меджибіз. р-ну Кам'янець-Поділ. обл., нині Летичів. р-ну Хмельн. обл.) – літературознавець, поет, прозаїк, перекладач, краєзнавець, журналіст. Доктор філологічних наук (2010), професор (2013). Член НСПУ (2000), НСЖУ (1984). Премії ім. М. Годованця (2003), ім. Г. Костюка (2005), обл. ім. Т. Шевченка (2007), ім. І. Огієнка (2017). Орден «За заслуги» 3-го ступеня (2007). Закінчив Київський університет (1988). Від 1982 працював у редакції районних газет Хмельниччини; 1990–94 – заступник редактора, редактор «Кам'янець-Подільського вісника», водночас – викладач Кам'янець-Подільського педагогічного інституту; 1994–2012 – у Хмельницькому інституті післядипломної педагогічної освіти; від 2012 – професор, від 2016 – завідувач кафедри української мови і літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії. Голова Хмельницького обласного товариства «Просвіта» (1994–2005). Головний редактор зб. наук. праць «Філологічний дискурс» (від 2015). Дебютував віршем «Іде весна» у летичів. рай. г. «Колгоспна правда» (1969, 31 травня). Творчість М. охоплює широке коло тем, зокрема захист довкілля; інтимна, пейзажна і громадян. лірика зримо постають у зб. «Під небом України» (1999), «Квітень» (2007; обидві – Хмельницький); низку віршів покладено на музику. У наук. працях звертається до худож.-естет. та філос. моделей, займається краєзнавством, академічним літературознавством. У періодиці, наук. збірниках виступає як теоретик й історик української літератури. Співавтор зб. нарисів «Дзвони пам'яті» (1990) та «33-й голод» (1991; обидві – Київ), в яких широко представлено Хмельниччину. Упорядник кн. спогадів «Голод на Поділлі» (Кам'янець-Подільський, 1993), зб. «Поезії» В. Михайличенка (1996), кн. «Мечів ніжнотонних яса» Г. Соколенка (2007; разом із В. Горбатюком), кн. «Подорож у країну ночі» (2010) та «Скупі вірші» (2011) Олександра

Смотрича, зб. «Стихотворения» Мирона Степняка (2012; разом з І. Зборовцем), кн. «Він з нами був: Борис Мамайсур у спогадах і листах» (2013), зб. оповідань «Чому плакав лось?» В. Перепелюка (2014). М. сприяв поверненню в наук. обіг сотень імен укр. діаспори – кн. «Білий цвіт на калині» (2001), «Українська еміграційна проза ХХ століття» (2009). Переклав окремі вірші з нім., болгар., рос. мов, що увійшли до кн. «Літературне Поділля» (1991), з російської мови – роман «Шевченко» В. Єзерського (2007), з білорус. – повість «Маша і Машка» Алеся Рибачка (2016; усі – Хмельницький). Автор низки літ. портретів, зокрема письменників К. Гордієнка, П. Вороніна, С. Сумного, О. Стешенко, С. Божка, П. Педи, І. Стешенко, Т. Мороз-Стрілець, Г. Костюка, Ольги Мак та ін., а також статей в УЛЕ та ЕСУ. Окремі твори М. перекладено англ., нім., словац., польсь., португ. мовами. Серед перекладачів – Віра Вовк, М. Панько-Ганковська, Т. Карабович.

Основні твори

Вбите коріння: Повість-есе. Хм., 1992; Зелений Мис: Поезії. Хм., 1996; Шевченко у серці моїм: Поема. Хм., 1996; Кипариси Магнесії: Драм. поеми. Хм., 2002; Sententia sidus (думок сузір'я): Поезії. Хм., 2012; Сивина: Повість, новелети. Уж., 2015; Катарсис: Роман. Хм., 2015; Запросини: оригін. та перекл. проза. Хм., 2016; Стерта рима: Поезії. Уж., 2017.

Основні праці

Злотонить: Нариси, літ.-крит. статті. Кам'янець-Подільський, 1994; Кузьма Гриб. Хм., 1995; Володимир Герасименко. Хм., 1995; Кость Солуха. Хм., 1996 (співавтор); Чародій дива калинового (нарис про Д. Білоуса). Хм., 1997; Словник літературознавчих термінів Івана Огієнка. Хм., 1997; Друковане слово Поділля. Хм., 1998; Повна бібліографія праць Івана Огієнка. Хм., 1998; Гомін віків. Хм., 2000; Михайло Драгоманов і медієвістика. Хм., 2000; Злотонить-2: Проза укр. зарубіжжя. Хм., 2003; Українська мова: Навч. посіб. Л., 2009; Василь Зборовець: життя і наук. діяльність. Хм., 2011 (співавтор); Мовний орнамент в ліричній прозі Ігоря Качуровського. Хм., 2013; Мирон Степняк: епістоляр. та літ.-крит. дискурс. Хм., 2013; Шевченкіана Хмельниччини. Хм., 2014; Семен Сумний. Хм., 2014; Українська література: людина–світ–час: літературозн. студії. Хм., 2017.

Рекомендована література

1. Мацько Віталій Петрович // Романюк М. Оратаї журналіст. ниви. Л., 2002;
2. Погрібний А. Перелилося слово у буття // Поділ. вісті. 2002, 23 квіт.;
3. Тимошик М. У ритмі дня, в суцвітті ріднокраю // Автограф: Зб. Хм., 2002;
4. Злототкана лінія життя (Віталію Петровичу Мацьку – 60): Біобібліогр. покажч. Хм., 2012;
5. Прокопчук В. С. Учений, педагог, краєзнавець (до 60-річчя доктора філологічних наук В. П. Мацька) // Краєзнавець Хмельниччини: Наук.-краєзн. зб. Кам'янець-Подільський, 2012. Вип. 3;

6. Мачківський М. Літературознавчий триптих Віталія Мацька // Слово Просвіти. 2014, 24–30 квіт.

Бібліографічний опис:

Мацько Віталій Петрович / О. Г. Астаф'єв // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-67213>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).